

TISZAVIDÉK

VEGYES TARTALMU HETILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre 4 frt — kr. ¹⁰⁰ Negyedévre 1 frt — kr.
Fél évre 2 frt — kr. ¹⁰⁰ Egyes szám ára 10 kr.
Mégjelen minden vasárnap reggel.
Hirdetéseket a kiadóhivatal jutányos áron vesz fel.

Felélős szerkesztő és kiadó

S Z I L B E R J Á N O S.

SZERKESZTŐSÉG:

Csongrád, Magtár-utca 41. szám, hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

KIADÓHIVATAL:

Csongrád, Magtár-utca 41. szám, hová az előfizetések, hirdetések intézendők.

Husvét ünnepén.

Feltámadunk! Hangzik a hívők százezre ajkán s a tavasz első ünnepének szimbolikus harmoniájába, bele vegyülnek a harangok tompa bugása.

A katolikus egyház, vele a hívők százezre ünnepet ül ma, a katolikus egyházi ünnepek egyik legjelentőségtelesebb ünnepét a Megváltó feltámadását.

A keresztény világ gyássa, melyet az emberiség Megváltója, a szeretet Istenének keserves kinszenvedése és halálának emlékére magára öltött, e mai napon, a feltámadás dicső órájában elhagyja a kebleket, hogy az öröm pillanatában annál nagyobb örömmel zengje az emberiség, a feltámadott számolyához borulva, a hit, remény és szeretet fakasztotta zsolozsmákat.

A majdnem kétezer éves megváltás nagy munkáján nyugszik ma is az emberiség jóléte, boldogulása. A valóság ad a csüggedőknek megnyugvást, kitartást s erőt a napi küzdelmek elviseléséhez, vigaszt a szenvedésben és reményt a boldog-

talanságban. Mig valakinek hite van, addig nem mondhatja magát senki boldogtalannak, mert a hit képezi azon egyedüli sarkkövet, melyre a boldogságot építeni kell.

A hit az emberiség művelt osztályában legyen szilárd, mert a megváltás nagy munkája az emberiséget a homályban való tengődésből a civilizáció földjére kalauzolta; hogy mindenki boldog lehessen. A természet ura keblünkbe oltá a boldogság utáni vágyakat, mely az élet tavaszától egész az alkonyig munkásságra sarkal, s ha küzdve, fáradva is csak kevesen mondhatják magukat boldognak az emberek közül; a boldogtalanság közepett is erőt és kitartást ad a révedzőnek a hit fáklavilága.

Remény az emberiség hitre méltatott osztályában legyen erős, a legelső és élő hiten alapuló, mint-hogy a hit a remény mozgató eleme; nem lehet ott szó reménységről, hova a hit világító fáklavilája fényével be nem világít. Ha a hit világító lámpájának szikrája is ki alszik a szivekből, akkor az első lépcsőre való feljutás nélkül a második fokra feljutni képtelenség,

mert a remény hit nélkül elröpül s a remény vesztett halandón a tespedés, a kétségbeesés vesz erőt.

Mig kinek hite van, ott feltalálható a remény is, melyet a szeretet, mint egy magasztos kapos forraszt egybe. A hit, remény és szeretet az, mely magába foglalja mindazt, a mi boldoggá tehet, innen indulnak ki a cselekedetek s ide térnek vissza.

A szeretet alkotta az embert, ez vezet oda vissza a ki által leve, ez indít a Teremtő előtt porba hullva az Alkotót imádni, ez teszi kedvessé a pályafutást, ez teszi édessé a sötét, rideg sir éjszakáját, miként a népek nagy Apostoláját, ki az emberiség üdvéért fáradozott. Egy büszke nemzet trónjáról is kinos és aggasztó fájdalom közt léphet valaki a halál karjába, a mi nem igazol egyebet, mint hogy sem a nagyság, sem a fény nem adhatja meg az igazi boldogságot s a sorsal való kibékülést a kincs sem adhatja meg; mert az igazi boldogság a szeretet rugóin nyugszanak.

Szeressünk hát úgy, hogy abban

A TISZAVIDÉK TÁRCZÁJA.

Mi a rózsá pirja ...

*Mi a rózsá pirja
Mosolygódhoz képest?
Találsz-e virágot
Mint te olyan ékezt?*

*A lilium maga
Mi arczod havához?
A szivárvány fénye
Szemed sugarához?*

*Mi a tenger mélye
Lelked mélye mellett,
S szerelmemhez mégis —
Mi a te szerelmed!?*

Schweiger Tivadar.

A gyilkos.

— Drámai monolog. —
Írta: Czettler Rezső.

Zugott a lomb. A fenyveseknek árnya,
Miként kísértet, mely honába jár.
Borult a tájra némán csendesen,
A holdnak fénye tűzköntösbe vonta,
Az égnek álló bércek orkait.

Madár dalolt a völgynek bájölében
S hangos verése felvéve az éjnek
Mereugó csendjét.

A csillag fény lelkem borult homályát
Egy szent magasztos lánggal vonta be.
Alattam kis patak csörgő zajával,
Gyémánt vizével körül köre szökkent,
S szemem csak nézett némán mereven,
Cseugó madárdal, patak csörrenése,
Mind... mind oly szép volt... égi hallo-

mány
S úgy érezem, hogy lelkem kinban égve,
Nyugtót nem eged, üz, zaklat tovább.
Mentem lassan, egy láthatatlan kéznek
Vezérlő utjain,
Mely megfogott, ragadt és akaratlan
Magával vonzott és tépte szívemet.
Mi az mit láttam?... Erdők rejtekében
Kis házikóruak fényes ablakait,
Fák koszorúzták s lágyan rásimulva
Védelmezék a kis lakót.

Lelkem zsi bongott. Kétely szállt szívembe
S miként az éjnek bugó férgé... én is
Repültem arra a világ felé...
... Isten, ki feun vagy csillagok honában
S reánk terjeszted atyai karod,
Mért engedéd e látományt szememnek
Mért láttam én azt?... veszttem volt nekem

Ketten valánk a kicsiny hajlékban...
Két gerlepárnak ajka összeforrt.
A lányka arca égett az örömtől
A csókra csók szállt, ifja szép vala
A lágy ölelés közt csóközönbe mélyedt
A piczi száj a szüzi ajk.
Egyszer setét lett. Zugott körültem minden
Nem láttam semmit...
Az ész lelkemben nem virrasztott
Csak akkor jöttem öntudatra ismét,
Midőn a lányka forró vére
Kezem megégeté.
Az ifju vérben ázva ott feküdt,
Törömnök éle szívét metszé át,
A lány haldoklott... vérök összefolyt,
A mely szivéből csordult
És pára kelt,
Szivéből... mely nem értem élt... hevült
Hűtlen kebel szivéből.
A leány keble még,
Miként a tenger, a mely vihartól ázik
Felkorbácsolva Nereus vasától
Hullámozott akkor is.
Eléje rogytam, ajka még vonaglott.
Két csillagával... tündöklő szemével
Reám tekintett. Nézttem én is őt.
Ha életben nem csókolhatám
A leányt, kinek lehoztam volna

égjen a hit, áttörve a remény sugaraival, mert a szeretetlenség nem ad erőt az életküzdelmek elviselhetőségéhez, sem enyhülést a halálküzdlemben, sem remény a — dicsőséges feltámadásban!

A kézsók.

Irta: Dr. Goldner Adolf.

Jelen cikkem keretében nem szándekeozom kutatni, hogy mikor, és kik találták fel a csókot, annál kevésbbé, mert erre vonatkozólag a vélemények nemcsak eltérők, de sokban ellentmondók is. Némelyek azt állítják, a csók mindazóta létezik, mióta szerelem van a világon (de minek is van szerelem a világon, kérde a poeta) — tehát örök idő óta. Mások ellenben azt állítják, hogy női fufang és praktika találta fel a csókot is oly czélből, hogy hogy a férjek ellentmondásra felnyitni merészlő ajkait némaságra kárhóztatva lezárják vele. Vaunak azonban hivei azon feltevésnek is, hogy a csók a spiczliskedésnek egy jól kiesztelt eszköze volt annak idején, még pedig a férjek javára, midőn a derék római amazonok veszedelmes konkurrencziát csináltak a férjeiknek a kancsók fenekére való tekintetben, mit a férjek nem igen tartottak asszonyokhoz illő dolognak, s a bornak kiáradó illata után a nyomozást csók alakjában ejtették meg, hogy letagadhatlan tanubizonyosság szerzessék a házi fenyték alkalmazásához.

Bármiként legyen is a dolog, végzetül magam is azt mondom, hogy a csók nem utolsó dolog, — de csak módjával.

A csók is olyan, mint a bor. Mert a bor is kedvderítő, bubánatot, gondot üző, vértisztító és emésztést előmozdító orvosság, ha mértékkel isszuk, — de ha sokat, vagy minden alkalommal és mindenféle bort összeiszunk, akkor a mulatságnak rendesen csömör, májdaganat, vízkór, s az ördög győzi

elsorolni, hogy még mi minden kedves és nem kedves dolog a vége. Az pedig már határozottan elítélendő dolog volna, ha valaki a tiszta bort piszkos edénybe öntené, s úgy kínálná meg barátját, hogy az a borral együtt felhőrpintse az edénynek epidémiikus piszkát is.

Mert ilyen forma a csókkal való élésnek az a faja, amelyet általánosan kultiválnak, amelyről most közegészségi szempontból szólni akarok, s ez a kézsók.

A csókkal végre is azok traktálják egymást, kiket egymáshoz a szeretet, vagy legalább is a gyöngéd ragaszkodás bizonyos neme fűz, s ha így bajt is szereznek maguknak, vagy egymásnak, rendesen azzal vigasztalódnak, hogy az élvezet megérte az áldozatot.

De a kézsók tapasztalás szerint a legtöbb esetben nem is élvezet, se annak a ki adja, se annak a ki kapja. Erre az embert a legtöbb esetben semmi belső ösztön nem készíti; nem sarkalja erre semmi különös vágy, se a szeretet, se a tisztelet, henem egyedül az, mert azt mondják, hogy ez így illik.

Azt még értem méltányolom, hogyha valaki éhes, s egyebet beszerezni nem tud, hát elfogasztja még az elhullott malacznak husát is, — de ha valaki ezt csak azért tenné, mert másról ugyanezt látja és pedig annélkül, hogy ez neki élvezetes volna, — azon bizonyára mindenki megbotránoznék.

De nem azért szólok én a kézsók ellen, mert ez csunya és értelem nélküli való — legalább az esetek nagyobb számában — miután én illemtérkésekben nem tartom magam kompetensnek; hanem azért, mert egészségi tekintetben a legnagyobb veszélyt rejtő, s a legundokabb ragályos betegségek okozója lehet az a kézsók, a melyet a mi bájos hölgyeink oly szívesen fogadnak a hódolat jeléül, s a melyet mi férfiak ártatlan tudatlanságunkban, vagy bűnös könnyelműséggel juttatunk — már t.

i. az aki — nekik szívesen vagy kelletlenül osztályrészüli.

E betegségek a bujakór és a tüdővész. Különösen az előbbi az, melyről föltétlen hitelességgel állíthatjuk, hogy csakis úgy terjed, ha a beteggel közvetlenül érintkezünk. Mar pedig e betegségben, mely felületes vizsgálatnál észre sem vehető, nemcsak az alsóbb néposztály, hanem a legjobb körök férfiai, s elég gyakran női is igen nagy számban sinylenek.

Prakszisomban a közel mult hónapok alatt három esetem volt, hol föltétlen bizonyossággal a csók, még pedig a szó szoros értelmében vett csók folytán terjedt át betegről az egészségesre a bujakór. Egyik esetben nemcsak azt láttam, akire áterjedt a betegség, hanem azt is, akiről az átragadt.

Nevezetesen egy háromhónapos csecsemőhöz hívtak kinek felső ajakán egy elsődleges bujakóros fekélyt találtam. A baj megvizsgálásánál találtam annak eredetét, s az okot meg is találtam a szoptatós dajkában, kinek ajakán, s más helyeken is kifejezett bujakóros tünetek voltak. Kétségtelenül megállapítható volt tehát, hogy a kórt a szoptatós dajka plántálta át a csecsemő ajakára, még pedig csók által, s így ez ártatlan csecsemőt egész életére egy kiszámíthatlan kellemetlen következményü epidemiával taturálta volna, ha ennek idején utját nem vágja a gyorsan alkalmazott orvosi segély.

Egy másik esetben egy teljességgel szavahihető intelligens egyén, egy ügyvédjelölt barátom ajakán találtam a fentebbihez hasonló természetü fekélyt, kinél nemcsak hogy egyéb helyeken nem találtam hasonló tüneteket, de a köztünk levő baráti viszonyból kifolyólag föltétlen bizalommal s hitelességgel azt vallotta, hogy hasonló bántalmi életében sohasem voltak. Nyomozó faggatásomra azonban csakhamar eljuttunk a baj valódi okához.

Előadta ugyanis, hogy azelőtt négy

A hir dicsőség feukölt csillagát
Ki önmagamnál milliószor jobban
Szerettem... hön imádtam,
Ki birta szívem, testem... lelkemet,
Ki nélkül életem kopár szirt vala
Mely égbe nyul s lenéz a reugetegbe,
Nagy hullámsirba, a mely eltemet,
Akkor csókolám meg.
Már kéklő ajka hidegedni kezdett
S halál fuvá reá fagyos lehét,
Ajkam reá tapadt még akkor is...

A hold letünt. A tornyos fellegek
Millió villámot szórtak.
A mécs, mely égett a kicsinyke lakban
Seregve kívánt édes álmokat.
Felugrottam, miként a tigris
Midőn a forró homokos vadonban
Kölykét titkou elorzák s ordítását
Visszhaugoztatják bérczetők.
A fák, melyek még nem rég órangyalként
Hozzásimultak a kicsinyke lakhoz,
Most nagy zajjal az ablakhoz verődtek,
A szél süvöltött rémesen vadon.
Mogorván néztem félve feltekinték,
A félhomályban egyedül valék,
A vig örömmek s boldogság tanyája
Hol szüzi ajkra csókokat lehettek,

S enyelgve egymást átkarolták...
S kéjtől pirult az arc...
Csak két tetemnek sirja volt már.
Szemök még akkor is reám meredt,
Mely azt mondá: „Miért raboltál
Szerelmet életem egyaránt? — ...
... Kaczagtam, mint egy órult
S felszakítam e kicsiny laknak ódon ajtaját
És elrohantam az éj leple földvén,
Azt gondoltam, hogy furiák üldöznek,
Hogy elfogjanak, Tartarusba vinni,
Hallám, miként üvöltének felém,
Miközben hullt a zápor,
Már tagjaim zsibbadni készülének
De én rohantam mégis szüntelen.
A berkek ági arczom csapdosák
Ruhám a tövis darabokra tépte,
Kuszált hajam, mint fűszál bérczetőkön
Vállamra omlott s a szél lengeté.
Most lenn voltam a völgy vadon ölén
Majd fenn a bércznek reugeteg honában,
Villám cikázott az ég egyre dörgött,
Lázás fejem kiálló szirtbe ütven
Lerogytam eszméletlenül. —

Midőn a lélek ismét visszajött
S egy hosszú kínos álmot átaludtam,
A nap mosolygott fénye szerte hullt,

Mint egy kísértet újra újra keltem.
Körültem minden boldogárban uszott,
Kicsiny madárka zengé bájdalát
Dalos pacsirta lengett fenn a légben
A kis féreg is egyre zümmögött.
Miként üő, kit ebek felzavaruak
Rejtek helyéből s futni kénytelen,
Majd eltéveszték üldözői, csendbe,
Vigyázva jár kel és figyel:
Én is ugy meutem, félve önmagamtól
Vagy inkább leltem mardosó tüzetől,
Remegve czéltalan...

... S most itt vagyok magányos börtönömben
Mosolygó napfény nem ragyog nekem,
Nem látom az égnek szép kéklő azurját,
Nem hallok a madár vidám dalát.
Nem járhatok a reugetek honában.
Csak bu, csak ki az élet már nekem.
Viz és keuyér mi éltet ad;
Keblemnek fájó sóhaja
Át nem repülhet börtönömnek
Vastag falán.
Repedj meg szív mert dobbanásod
Örök kiulódás, örök kárhózat...
Repedj meg szív, mert oly leányt szerettél
Ki kigunyolta hű szerelmedet,
Ki elmerült szerelme tégerében

héttel egy nagy társaságban volt, hol az ismeretes zálogosdit játszották. A társas játékban ő részt sem vett, hanem annak végén egy hölgytől vett két zálogtárgynak kiadását a zálogbíró azon feltételeihez kötötte, hogy a hölgy csókolja meg kétszer az ügyvédjelöltet. A hölgy a kiszabott válságdíj fejében két forró czuppanós pusztit nyomott az ügyvédjelölt ajkaira, melyek hogy mily forrók voltak, mutatják nyomai s égetni is fogják az ügyvédjelölt lelkiismeretét talán egy egész életen keresztül; ily módon úgy jutván bele a veszedelembé, mint Pi-látus a credóba.

Egy védőügyvéd ösmerősöm pedig egy napon megkarczolta kezét, s a jelentéktelen sebet még csak be sem fedte valami tapasszal másnap védett egy eltévelyedett nőt, még pedig sikerrel. A felmentett védencz nem tudva háláját leróni másalakban védője iránt, a tárgyalásról kijövet hirtelen csókot nyomott az ügyvéd megkarczolt kezére. Az addig jelentéktelen sebet pedig csakhamar és pedig veszedelmes alakban mutalkoztak a ragályozás tünetei. Az igaz, hogy az ügyvéd urnak most egyébre sincs nagyobb gondja, mint kezének védelmezésére a kézcsókok ellen, bár meg vagyok győződve arról, hogy azért ő mint perfect gavallér a hölgyek iránti hódolatát továbbra is csak kézcsókkal fogja dokumentálni, nem mervén okulni még saját kárán sem, nehogy a hölgyek előítéletének kitegye magát, a kézcsók megtagadásával olyat követvén el ami: nem illik.

Ez a közelben általam észlelt három eset is kétségtelenül beigazolja azon orvosi körökben már rég tudott dolgot, hogy a csók ragályt hordozó, ha alkalmas helyre jut. Alkalmas pedig minden olyan hely, hol a szövet — orvosi kifejezéssel élve — méreg anyag felszívására képesített. Ezek a helyek pedig azok, a hol a felhám foszlott, mint például a kéznél, mely a leg többször ki van téve sérülések-

nek, különösen az asszonyoknál, kik tudvalevőleg házi teendőket végeznek, főznek, mosnak, varrnak stb. Hasonló állapot keletkezik akkor is, ha például a kéz, az arcz, vagy az ajak ápolás által tulságos finommá tétetik, mert a finomítás nem egyéb, mint a durvább, tehát ellentállóbb felhámok mesterséges uton, szappan, gliczerin vagy egyéb eszközökkel való eltávolítása. Így tehát a hölgyek maguk teszik magukat a legnagyobb veszélynek, midőn boldog-boldogtalannal csókolatják „finomított” kezecskéiket.

A csóknál elkerülhetetlen az is, hogy nyál ne érintse a kezét, vagy a megcsókolt testrészt ami tehát egyben azt is jelenti, hogy az esetleges méreganyag hozzá tapad az egészséges testhez, s onnan vagy beszívódik vagy tovább hurczoltatik. Hogy e jelzett körülmények veszedelmes kihatással vannak, azt azonnal és könnyen át lehet látni, ha figyelembe vesszük azt a szokást, hogy ebédek, ozsonnák és vacsorák után valóságos felvonulások rögtönöztetnek a ház — rendszeren „bájos” — urnője kezének megcsókolására. Tegyük fel most már azt, hogy az első csókoló ajkáról az odatapadt nyálban méreg-anyag került a csókra nyujtott kézre, akkor a többiek azt ismét ajkukra veszik, már pedig az ajak egyik legalkalmasabb hely a kór átvételére, mert annak felháma még a szél fuvalmától is megrepezik — s kész a baj.

Hasonló módon jutnak egyesek a tüdővészhez is, mert a tüdővész bacillusai tudvalevőleg a tüdőből jöve megakadnak a köpetben illetve a nyálban, s átplánódnak abban a megcsókolt helyre, s onnan aztán elhurczoltatnak tovább. Innen van azután az, hogy némelyek egyszer csak azon veszik magukat észre, hogy tüdejük nehezen működik mint az elpusztult fujtató, sorvadnak szemlátomást, de a tulajdonképeni bajt nem akarják látni, sőt vigasztalódnak azzal, hogy családjuk-

ban nincs tüdőbajos; arra pedig gondolni se akarnak, hogy mindennek oka a galáns modor, s továbbra is csókolnak és csókolatják magukat.

Sőt a szülők legtöbbje a csókolódzás kultuszát gyermekeinek már zsenge korába lelkébe oltja, mert valahányszor eleresztik hazulról a gyermeket, az mindig azzal az utasítással történik, hogy ott azután a néneinek, a bácsinak, vagy ennek és annak kezét csókoljanak, meg sem gondolva azt, hogy gyermekeiket, kiket pedig különben még a szellő leheletétől is óvna, éppen ezekkel az ugynevezett jónevelésű utasításokkal dönthetik a legnagyobb veszedelembé. Nem róhatók meg tehát eléggé azok a tanítók s különösen a tisztelendők, kik különös passzióval csókolatják kezüket sorra egész iskolák gyermekeivel. És ha azután a piros-pozsgás gyermekek arczáról eltűnedeznek a viruló egészség rózsái, akkor a bajnak okát minden egyébben keresik és vélik feltalálni csak ott nem, ahol az tulajdonképen van.

Hát mi tagadás, magam is vagyok olyan legény, hogy sokszor szívesen meghalnék, ha egy kivánt csókhoz hozzájuthatnék, de csak akkor, ha abban a csókban örömet, boldogságot, mennyei élvét találok; pusztán azonban azért nem teszem ki magam veszedelemnek, mert mások azt mondják: ez így illik.

A szülők is okosan cselekednének tehát, ha gyermekeiknek megtiltanák nemcsak a kézcsókot, hanem általában minden csókot, — mert ha meg nőnek, ugyis csókolóznak minden tilalom ellenére.

Le tehát a kézcsókkal hölgyeim! Önök is megmenekülnek a veszedelemtől s másokat sem döntenek tömegesen, bár akaratlanul, a veszélybe.

Elégedjenek meg azzal, ha azokra veszedelmesek, akik iránt érdeklődnek, s kiket öntudatosan visznek a veszedelembé. Így is elég bajt okoznak!

Ujdonságok.

— **Midőn lapunk t. olvasóinak** boldog husvétii ünnepeket kívánunk, nem mulaszthatjuk el lapunk mai számához csatolt mellékletünkre szíves figyelmüket felhívni.

— **A kir. járásbíró** most már teljes amennyiben az áthelyezések és az ideiglenes helyettesítések véget értek, s így abban a helyzetben vagyunk, hogy a kir. járásbíró-ság névsorát egészben adhatjuk és pedig a járásbíró-ság vezetője: dr. Szappanos János; aljárásbíró: Szathmáry Ödön; jegyző: Zombori János; kir. telekkönyvvezető: Lajos György; és Stallinger György; végrehajtó: Bogyó János.

— **Országos vásárunk** — nem mint a ki-függesztett első falragaszokon és egyes lapokba közölve volt, ápril hó 24-én és 25-én, hanem május hó 1-én a baromvásárral veszi kezdetét, míg az aprólékos ugynevezett gyalogvásár május 2-án fog megtartatni.

— **Mulatságok.** Április hó 18-án a Pannonia szállóban táncpróba-bál tartatik — Az iparos ifjuság ápril hó 19-én (husvét)

A megfuladott.

Pedig oly szép volt... örültség vala.

Mit ér az élet?... Hisz nem tart már soká
Rozsdás bilincsem kínos terhét

Nem hurczolom.

A lelkiismeretnek gyötrő

Rút furiai ellemem szegültek

S úgy érzem, mintha vértüzes vasukkal

Lelkemnek mélyét égetnék...

... Ne bántsatok... ne bántsatok!

Örülhet az, kinek keblében kő van,

Ki fájdalmat nem érez,

Az érzéketlen szív a boldog.

Ha nem éreztem volna én szerelmet

Nem kellene mogorva börtönömnek

Nyirkos fala közt szenvednem.

Csak egyszer látnék kéklő felleget még,

Csak egyszer hallnék még madár dauát,

Viruló völgynek patak csörrenését

Az illatos vadonnak rejtekében.

Nem... számomra niucs már élet,

A pallos fénye lesz a nap sugar

S a tündérfény, mely más hazába visz...

... Mily jó is lesz a sirban lenni pihenni

Örök álomban békén szenderegni.

Atyám, óh édes jó atyám!

Ki lent nyugszol a sirnak fenekén,

Kinek lelke az égben van már,

Megtudnál-e bocsátani teu fiadnak

Kinek lelkét ember vér égeti?

S anyám, ki élsz még, ki tán fenvirasztol,

S imádkozol fiadnak üdvéért,

Bocsáss meg énnekem!

Gyilkos vagyok, de Isten látja a lelkem,

Hogy önszivem is meggyilkoltatott;

Nem volt hiú keserv, mi kinzott,

Örült borongó érzélem.

Légy boldogabb nálamuál jó anyám,

Felejtsd fiad s ne végy a bűnnek serlegéből

Sokat magadnak, mert megöl.

Imádkozzál az üdvömért,

Ne jussál örök kárhozatra,

Örök szenvedésre.

Csak néhány óra s vége életemnek.

Talán nyugalmam lesz a sir ölében,

Hol nem fáj semmi... semmi már nekem.

Isten veled, te édes jó anyám.

Boldog legyél, míg élted tenni kész,

Isten veled!... Isten veled!...

másodnapján) a „Magyar Király“ szállóban táncmulatságot rendez. A „Központi“ szállóban, sikerültnek ígérkező polgári-bál rendeztetik husvét másnapján.

— **Beszüntetett dohánybevéltő hivatal.** Mint értesülünk, a f. hó 12-én tartott vármegyei gyűlés a pénzügyminiszter határozatában, melylyel a csanyi dohánybevéltő hivatal beszüntetését rendeli el, megugyogodott.

— **A csongrádi anyakönyvvezető hivatalos** inak módosítását kérte, hogy a nyári hónapokban 7—11 óráig terjedőleg állapittassanak meg. A vármegyei közg. bizottság a kérelemnek nem adott helyt.

— **Viczinális vasutunk** utjában van Lovas András náddal fedett tanyája. S amennyiben közel fekszik a pályatesthez, aggályai vannak az üzletvezetésnek, hogy ha a kis prűszkölő masina felgyújtja azt, kérte tehát a tanyáépületnek lerombolását. Kérelmével az üzletvezetés elutasított, hogy a tanyát veszélyeztetve látja, kérjen szabályszerűen kisajátítást.

— **A csongrádi iskolaszék** a tanítók heti tanítási óraszámát 20-ról 23-ra emelte fel, mit a vármegye is jóváhagyott.

— **Gőzhajózásunk** az elmúlt hét folyamán a Csongrád—Szegedi vonalon a szünetelt, mivel a vízállás oly magas, hogy az Algyő és Szeged közt levő tiszai vas-híd alatt a hajó át nem juthat. Mihelyt azonban a víz apadásnak indul; a Tiszán vegyes járatban közlekedő gőzhajók újból megindulnak Csongrád és Szeged között.

— **Kékitő essenciát** ivott e hó 14-én reggel Pitrik Mária. A boldogtalan menyecske életuntségéből követte el tettét. Mig atyja a templomban járt, magára zárta az ajtót s megitta a nagy mennyiségű kékitő essenciát. Törvénytelen gyermeke ott sirt mellette, midőn az ajtót kifeszítve a szobába hatoltak. Életéhez kevés a remény.

— **Kitüntetett butorgyáros.** Ő felsége a király Lengyel Lőrincz szegedi és aradi butorgyárost csak nemrégiben a milleniumi kiállítás körül szerzett kiváló érdemei elismerésül a koronás aranyéremkereszttel decorálta s legujabban a magyar butoripar terén kifejtett tevékenységéért a cs. és kir. udvari szállító czimmet ruházta fel.

— **Összetörte a gép.** Pintér Márton mint kocsis volt alkalmazva a „Keresztény Gőzmalom Részvény-Társaság“-nál Pintér mint gőzmalom munkást szegődött be maga mellé Sándor nevű 16 éves fiát. A gyermek már többször vágott szecskát a gőzmalom szecskavágóján, melyet szintén a gőzgép segítségével hoznak mozgásba. E hó 14-én azonban a fiu oly szereucsetlenül alkalmazta a szecskavágó kerekére a vezető szíjat, hogy ez ruháját leszoritva csak hamar bevitte a fiut a géprészek közzé. A gépezetet csak későn bírták fékezni, mivel midőn a fiut a vasszerkezet közül kiemelték, már bal karja, egyik lába és két oldalbordája el volt törve s egyik lábáról a húst teljesen lehorzsalta a sebesen forgó szerkezet. A fiu életben maradásához kevés remény van.

— **Hymen.** Klein Ferencz földink, tekintélyes orosházi kereskedő, eljegyezte Moses Cecilia kisasszonyt Pettauból.

— **Iparos dalárdánk** az elmúlt vasárnap és nagy pénteken a nagymise alatt, főtemplomunk kórusából igen szépen énekelte négy hangon a Passió-énekeket, melyeket a hívők nagy lelki gyönyörrel hallgattak meg.

— **Önk. tüzoltóságunk.** Önk. tüzoltóságunk kezd virágzásnak indulni. A működő

tagok száma nap-nap után szaporodik, különben is életjelt ad magáról minden nevezetesebb alkalommal a virágzó egyesület. Mult szombatou főtemplomunkban tartott feltámadási istentisztelet alkalmával, sorfalat állt a díszes gárda a főoltár előtt.

— **116 új állami iskola.** A „Néptanítók Lapja“ legközelebbi számában a fenti czim alatt megjelent hivatalos értesítésből olvassuk azt, hogy a közoktatásügyi miniszter most azon a terven dolgozik, hogy az ország valamennyi községét, a melyekben népiszkola nincs s a hol az iskola kötelesek száma a 30-at meghaladja, állami iskolával lássa el.

— **Egy áldozatul szánt szövetség.** Az Első Magyar Általános Biztosító Társaság legutóbb tartott közgyűlésén az ő üzleti életéből egy figyelemre méltó körülményt állított előtérbe. Kimutatta ugyanis, hogy van neki egy szövetkezete, az ugynevezett „magyar gazdák jégbiztosítási szövetsége“, a melyre 19 évi fennállása alatt a Társaság 1,200.000 forintot fizetett rá. A szövetség teljesen életképtelen s tagjai a kibontakozás utját keresik. Ebből röviden a konzekvencia volna lerovandó a nagy közönség részére, hogy ime a szövetkezeti szervezet a biztosítás terén a legnagyobb mértékben abszurdumnak bizonyult. A tények felszines elbirálása után csakugyan erre a végeredményre kell jutnunk, nem úgy, ha kellő vizsgálat alá vesszük a jégszövetség elzúlésének az okát. Hiteles adatok bizonyítják, hogy a jégszövetségnek rossz kockázatú vármegyékben jóval olcsóbb, jó kockázatú vármegyékben jóval drágább díjszabás van, mint a Társaságnak. Ennek a lehetetlen rendszernek szükségképpen a szövetség üzleti veszteségét kellett eredményezni. Hozzá járul ehhez az, hogy míg a Társaságnak, 1,453.578 frt díjbevéttel szemben 202.589 frt költsége, addig a szövetségnek 771.007 frt díjbevéttel szemben 218.682 frt költsége volt. A szövetségnek a reá röt, aránytalan költségek terve alatt lehetetlen volt boldogulni. Miért akarta tehát a r. t. ezt a szövetséget az előre kiszámítható bukás sorsává tenni? Nem kell sokáig gondolkodni fölötté, a tendencia világos s az, hogy a szövetkezeti eszmét ezzel a visszariasztó példával diszkreditálja. Ez a törekvés azonban nem ért célzt, mert ha a társaság számításain nem is tudnánk átlátni, csupán az Országos Magyar Kölcson Szövetkezet példájára kell utalnunk, a mely jóval olcsóbb díjtételek mellett biztosított, mint a jégszövetség, s 1896-iki üzleti évét már is szép eredménynyel zárta le, mivel bebizonyította azt, hogy a szövetkezeti szervezkedésnek a biztosítás terén is haszna és jövője van.

Selyem-damasztok 65 krtól 14 frt 65 krig méterenként — valamint fekete, fehér színes HENNEBERG-selyem 45 krtól 14 frt 65 krig méterenként sima, csikos, kockázott, mintázott damaszt stb. (mintegy 240 különböző minőség, 2000 szín és mintázatban stb. a megrendelt áru postabér és vámmentesen a házhoz szállítva mintákat postafordultával küld: HENNEBERG G. (cs. és kir. udvari szállító) Selyemgyára Zürichben. Svájcba címzett levelekre 10 kros, levelező-lapokra 5 kros bélyeg ragasztandó. Magyar nyelven írt megrendelések pontosan elintéztetnek.

Valóságos Isten áldása köhögésnél, rekedésnél, elnyálkásodásnál, a tüdő- és torok betegségeknél EGGER díjuttalmazott Mell Pasztillái, és senki el ne mulassza — saját jól felfogott érdekében — azoknak idejekorán való használatát. Számatalan elismerő hálanyilatkozat tanuskodik elvitázhatlanul e kitűnő szer biztos hatása mellett, kapható 25 kr, 50 kr és 1 frtos eredeti dobozokban minden gyógyszerárban; fő és szétküldési raktár: Budapest, Nádor-Gyógyszertár Váci-körút 17. sz.

— **Erdekes Heckscher József** hamburgi bankárnak lapunk mai számának hirdetési rovatában levő »szerencse-jelentés.« Ez a bankház az itt és a vidéken nyert összegeket pontosan és titoktartóan eszközölt kifizetésével olyan kitűnő hírnévre tett méltán szert, hogy e helyen is felhívjuk a közönség figyelmét mai hirdetésére.

Irodalom.

„Magyar Gazda“ czimmel, szépen illusztrált gazdasági folyóirat indult meg ápril hó elsejével Kassán. A jól szerkesztett gazdasági havi folyóiratot, Kovács Béla gazd. tanintézeti igazgató szerkeszti. A jól szerkesztett gazdasági folyóiratot, mely minden hó elsejével jelenik meg, minden gazdaságkedvelőnek melegen ajánljuk. Előfizetési ára egész évre 2 frt, a folyó évre 1 frt. Előfizetések Vitéz A könyvkereskedő címére küldendők Kassára Fő-utca.

Vasárnapi Lapok. Szépirodalmi képes hetilap. Megjelen minden vasárnap. Főszerkesztő: Beniczkiné Bajza Leuke. Felelős szerkesztő: dr. Prém József. Szerkesztő: Miskolczi Henrik. A Vasárnapi Lapokkal egy új szépirodalmi hetilapot kap a magyar művelt olvasó közönség. Még pedig azt a lapot, a melyet oly régen várt. Mert ez az új lap létjogosultságát arra az irányra alapítja, amelyet többnyire szem elől tévesztettek a hasonló vállalatok, vagyis: hogy magyar legyen és eredeti, írásban úgy mint képből; kerülje a káros realiztikus irányt, de minden sorát a finomult izlés moudja tollba, s hogy a szülő nyugodt lelkiismerettel adhassa serdülő lánya kezébe is e lapot, amely a művelt magyar családoknál méltán számít biztos kedves otthonra. E tekintetben elég biztosítékot nyújt Beniczkiné Bajza Lenkének, a magyar regényolvasó közönség e dédelgetett kedvencének tisztelt neve, nemkülönben dr. Prém Józsefnek, irodalmunk a kiváló egyéniségének kipróbált jó izlése, e kiváló egyéniségének kipróbált jó izlése. Melletünk egy egész irói gárda fog azon buzgólkodni, karöltve legjobb hazai illusztrátorainkkal, hogy leleményesség és jószág tekintetében a „Vasárnapi Lapok“ a tulajdonos „Könyves Kalmán irodalmi részvénytársaság“ kiadásában jelenik meg s úgy a széles körben jó hírnévnek örvendő vállalat áldozatkészsége, mint Wodianer F és Fiai elsőrangú könyvnyomdaczég és műintézet, teljes garanciát nyujtának e lap izléses, és a külföldi hasonlótartalmu lapok mögött semmivel hátrább nem maradó kiállításáért. Előfizetési árak: Egész évre 8 frt. félévre 4 frt, negyedévre 2 frt. Előfizethetui a hó bármely napjától. Mutatványszámot készséggel küld a kiadóhivatal.

Közgazdaság.

A gabona megdüléséről.

Milyen nagy örömmel szemléli a gazda gabonáját tavasszal, midőn szépek, felette dúsan nővőnek látja azt. A jó aratás reményében bizva, színté feledi, hogy beérésig gabonáját még igen sokféle csapás érheti, a melyek közül sokszor egy is elég, hogy örömét ürümmé változtassa. A jég kevéssé veszélyes dolog ma már, amennyiben az ellen biztosítás által lehet védekezni, a gabonafélék megdülése ellen azonban biztosítás által védekezni nem lehet, annak daczára, hogy nem egyszer, rövid idő alatt termésünket tönkre képes tenni.

Károsan hat a megdülés az által, hogy e megdült növény fejlődésében természetesen visszamarad s ennek következtében nemcsak hogy késve érik, hanem még csekélyebb hozamot is át. De sőt ha növényzet igen buja s egészen a földön fekszik, úgy egy része egyáltalán nem érik be, sőt el is rothad; élősöködő szervezetek is megtámadják, amelyek aztán végképen megrottják azt.

Ilyen körülmények között aztán nem lehet csodálkozni, ha a mag rendellenes fejlődést mutat, ha a szemek szorulnak, töppednek, színtelenek, fénytelenek, könnyűek lesznek, sem azok, hogy a szalma részben rothadt, feletetésre egyáltalán nem, s eltartásra is csak különös szárítás után alkalmas.

A megdülés okait illetőleg a legutóbbi időkg a nézetek felette eltérők voltak, sőt

a nagyközönség még ma is hajlandó azon föltevést elfogadni, hogy oka főleg a talaj kén-savas hiányában keresendő, állítván, hogy a kovaföld azon alkatrész, mely a szárnak erőt ellenállási képességet kölcsönöz. Ebből kifolyólag bizonyára ma is vannak, a kik azt hangoztatják, hogy a megdülést kikerülendő, gondoskodni kell, hogy a növények ásványi tápanyagokat minél nagyobb rezervorból vehessék fel, hogy ez által a reudes és megfelelő farost — fejlődés előmozdítassék. E végből azután azt tanácsolják, hogy 8-9 évi időközben erős mész trágyát kell alkalmazni, hogy ez által a kalászos növények a megdülés ellen nagyobb szívósságot nyerjenek.

Ez azonban már túlhaladott álláspont, annyival is inkább, mert eltekintve a talaj minőségétől, a megdülés mindig csak igen sűrű gabonánál fordul elő, jelöl, hogy nem a kén-sav-hiány okozza a megdülést, mert nem tehető fel, hogy minden talaj, a mely dús gabonatermést ad, kovasabban legyen szegény. Egyéb oknak kell lenni, mely mindig jelen van akkor, ha a gabona tulságos sűrű áll.

Ösmeretes tény, hogy azon esetben, ha valamely növényt sötét helyen, például pinczében tartunk, úgy hosszúra megnő ugyan, de felette vékony, erőtlen marad; a megdülés oka is a világosság, illetve a közvetlen napsütés megvonásában keresendő. Minél sűrűbb a vetés, annál kevésbé hatolhatnak be a napsugarak, s így annál valószínűbb annak megdülése. A vékony felnyult növény fajtái a napsugarak elvonása következtében hiányosan képződve, nem kapnak elég szilárdságot. Különösen a szár egyes ivületei lesznek tulságos hosszukká s a szár sejtjei általában csekély szélességgel s aránytalanul nagy hosszúsággal fognak birni. Az ilyen sejtnek azonban nemcsak a szélességi átmérője lesz csekélyebb, hanem faluk is vékonyabb marad, ez azonban sajátos módon csakis a száron lesz észlelhető, de nem egyszersmind a leveleken is. Ezen elősorolt rendellenességek a szárnak a talajuk közelebb eső részén természetesen fokozottabb módon észlelhetők, mert ide legkevésbé hatolnak be a napsugarak, s innét van aztán, hogy a megdült gabona mindig a második és harmadik ivület között törik meg, mert a sejtfalak e helyen a leggyöngyösek. Annak a feltevésnek, hogy a túlkövér talajokban leggyakoribb a megdülés, az az igen egyszerű magyarázata, hogy ilyen talajon a dúsabb levélképződés következtében nagyobb a beárnyékolás.

A mondottakból tehát azon következtetést vonhatjuk le, hogy a tulságos sűrű vetés megrikításával a megdülést elkerülhetjük, mert ily módon elérhetjük azt, hogy a napsugarak a gabona szálak közé behatolnak. Ezt keresztül viinni többféle módon lehet.

Hogy elején kezdjük a dolgot, már a trágyázás alkalmával kell a gabona megdülésére gondolnunk. Miként hangsúlyoztuk, a nitrogéntrágya buja levélképződést eredményez és pedig a szemtermés rovására. Oly növények alá tehát, melyek után sűrű vetés mellett szemtermést várunk, soha se alkalmazzunk közvetlenül friss istállótrágyát avagy ha alkalmazzunk egyidejűleg ásványi foszfortrágyát, nevezetesen a szuperfoszfátot is, miáltal a megdülés eshetőségét igen jelentékenyen redukáljuk. A vetésnél pedig már csak azért is a vetőgépeknek kell előnyt nyujtaniuk, mert ezek segítségével ritkábban vethetünk, s így nincs kitéve

gabonának oly nagy mérvben a megdülésnek, mint kézzeli vetés után.

Ha ezen fogatosított óvintézkedések dacára is gabonánk hajlamot mutatna a megdülés iránt akkor a legeltetés, hengerezés, fogasolás, a sorközök megműködése, gyomlálás vagy esetleg sarlózás által segíthetünk a bajon.

Legáltalánosabban elterjedt szokás a buja vetéseket ősszel vagy tavasszal birkák által legeltetni. Ez eljárás nem volna éppen rossznak mondható, ha a legeltetés ideje jól választott. Az időpont megválasztása azonban igen nagy befolyással van az eredményre, úgy nem különben a legeltetés kivitele. Legeltetni csak akkor szabad, ha a talaj egyáltalán nem nedves, ellenkezőleg egyrészt betapodás, másrészt gyökerektől való kitépés által a vetésben felette nagy kár történhetik. A juhokat csak áthajtani szabad a vetésen, éppen csak hogy a leveleket lecsiphessék, s nem szabad megállva legeltetni. Éppen ilyen kényes eljárás a sarlózás is, mely utóbbi csak akkor alkalmazandó, mikor a növények szárba indulnak, szintén száraz talajon, kellő elővigyázat mellett. Rendesen azonban az a baj, hogy sem a legeltetés, sem a sarlózás nem a megfelelő időben történik, mert a legtöbb gazda nem egykönnyen fogja magát rászánni, hogy az „oly szép vetések” megcsoukítsa.

Az újabbkori tapasztalatok azt bizonyítják, hogy a buja vetések lehengerezése jobb szolgálatot tesz a megdülés ellen mint akár a legeltetés, akár a sarlózás. A hengerezésre nézve legcélszerűbb időpont az, mikor a növények szárba indulnak, ha t. i. az időjárás megengedi. A hengerezés hatása abban áll, hogy a buja vetést a földre fekteti, s ez által a tápuedvkeriugésre akadályozólag hat, vagyis a növényzetet fejlődésében egy időre hátráltatja, hogy az annál erőteljesebb növekedésnek induljon azután.

A fogasolás is jó eredménynyel alkalmazható s a meynyiben a növényzet ez által tényleg megrikkitjuk, talán; ez leghegyesebb eljárásnak tekinthető, a sorközök költségesebb megműködésétől eltekintve. A fogasolást akkor kell alkalmazni, mikor a növényzet még egészen fiatal és pedig a sorokkal keresztbe fogasolva, különösen igen sűrű vetésnél célunkat jobban elérjük. A sorközök megművelését aligha fogja valaki eszközölni csupán a gabonájának megdülését elkerülendő. A sorközök megkapalását nagyobb terméshezám elérése céljából mindég kiterjedtebben alkalmazzák s miután előnyeire s hátrányairól elégszer volt szó lapunkban ezuttal mellőzzük e tárgyat.

Elmondottuk volna tehát a gabona megdülésének okát, s az ellene való védekezési módokat; csupán azt kívánjuk még felemlíteni miszerint a felette sok gyom árnyékot tartván, a megdülést szintén elősegíti; bármit tegyünk is tehát addig, míg a gabonánk gyomos, minden fáradságunk kárba vész.

CSARNOK.

A z én dalaimból.

I.

Ablakomban...

Ablakomban ne felejtis nyit
Öntözgetem, féltem,
Múló élte mosolygása,
Olyan drága nékem

Százszor drágább mosolygása,
Élte ezerszerre,
Kinek áldott két kis keze
Koszoruba szedte...

II.

Szép a rózsza...

Szép a rózsza, piros rózsza,
Más virágért szívért oda nem adom.
Miből csak rabbá váltam,
Azt a rózsát megcsodáltam,
Mely ott festik bíbor ajkadon.

Nyílj csak rózsza, piros rózsza,
Nem vagy már szebb mint az ut vad virága.

Hej mióta azt siratom:
Mért nyit másnak, — kis angyalom —
Bíbor-ajkad lángban égő rózsája?... ..

III.

Mióta...

Mióta elmerengtem
Mosolygó arcodon
Nyíló örök tavaszról
Azóta álmodom.

Szívem szent, lángoló vágy,
Azóta futja át:
Lehozni a menyboltnak
Ragyogó csillagát!

... De szállj, csak szállj el álom...
Te tünde déli báb,
Hűs csepre szomjus lekem
Ne csábítsd, csald tovább.

Csak pereznyi mámor, melylyel
Bús szívem altatod,
S ismét egy perc: s im' ébren
Valómon sirható!

Borus érzés szívemben,
Mi fáj, mi felzavar...
Borongó ősz körültem,
Turlott zörgő ávar...

Bolyongok... csak keresve
Azt a két csillagot,
Letűntek... Éj borult rám...
... Galambom elhagyott.

Törött kis ág a múltból:
Az emléc mindenem,
Ki mondja még: mosolygott
Tavasz is éltemen?

Kun Béla.

Gummi

Valódi párisi gyártmány, jótállás mellett, eredeti csomagolásban.

Gummi és halhólyag tucazonként 1 frttől 6 frtig
Párisi női szivacska " 2 " 6 "
Irrigator " 1.80 " 5 "

Eredeti possarium oclusivum (Peliporus) Menziuga tauár szerint vezetővel 1.80 frttől 2.50 frtig. Szabad. havibaj elleni kötetlek „Diana öv” 3-50 frttől 5 frtig. — Gyűtemény uraknak 3 frttől 10 frttig. 10 frnyi megrendelésnél 15 százalék árkedezmény.

Megrendelések pontosan és dicséretesen eszközöltetnek.

KELETI J.
es. és kir. szab. kötszer-gyártó
Budapest, IV., Koronaherczeg-utca 17. szám
Árjegyzék ingyen zárt borítékban.

FŐNYEREMÉNY
esetleg
500.000 márka.

Szerencse-jelentés!

FŐNYEREMÉNYEKERT
az állam
kezesedik.

Meghívás a Hamburg állam által biztosított pénzsorsolási nyeremény — esélyeire való részvételre, melyben

11 millió 349.325 márkát
mulhatlanul nyerni kell.

Ez előnyös pénzsorsolás eredményei, melyben tervszerűen csak 118.000 sor-jegy foglaltik a következők:

Legnagyobb nyeremény esetleg 500.000 márka.

Prémia	3.0000 márka.	26 nyer. á	10.000 márka.
1 nyeremény	2.0000 "	56 "	5000 "
1 "	100.000 "	106 "	3000 "
2 "	75.000 "	206 "	2000 "
1 "	70.000 "	812 "	1000 "
1 "	65.000 "	1518 "	400 "
1 "	60.000 "	40 "	300 "
1 "	55.000 "	140 "	200 "
2 "	50.000 "	36952 "	154 "
1 "	40.000 "	3653 "	154.104.100 "
1 "	30.000 "	9351 "	73.45.21 "
2 "	20.000 "		

Összesen 59,180 nyeremény,

mely rövid néhány hó alatt hét osztályban biztosan eldőlt.

Az első osztályú főnyeremény 50.000 márka, mely a második osztályban 55.000 márka, harmadikban 60.000 márka, a negyedikben 65.000 márka, az ötödikben 70.000 márka, a hatodikban 75.000 márka, a hetedikben 100.000 márkára növekszik és így a 300.000 márkás prémiával 500.000 márka lehet.

Az első nyeremény-sorsolásra hivatalosan van megállapítva:

egy egész eredeti sorsjegy ára csak 3 frt 50 kr.
egy fél " " " " " 1 " 75 "
egy negyed " " " " " " " 90 "

A megtörtént húzás után minden résztvevőnek, felszólítás nélkül, nyomban megküldöm a hivatalos sorsolási jegyzéket. — Sorsolási tervet az állam ezimellett ellátva, melyből a betétek és a nyeremény felosztások mind a hét osztályra megtudható, előre küldök díjtalanul.

A nyeremény pénzek kifizetése és szétküldése közvetlenül tőlem történik az érdekeltekhez, pontosan és szigorú titoktartás mellett.

Megrendelések posta-utalvánnyal vagy utánvétellel kéretnek.

Megbizásokat a küszöbön álló pénzsorshuzásra, tehát azonnal, de legkésőbb

FOLYÓ ÉVI ÁPRILIS HÓ 29-IG kiki bizalommal forduljon

HECKSCHER JÓZSEF bank- és váltó üzletéhez
HAMBURGBAN.

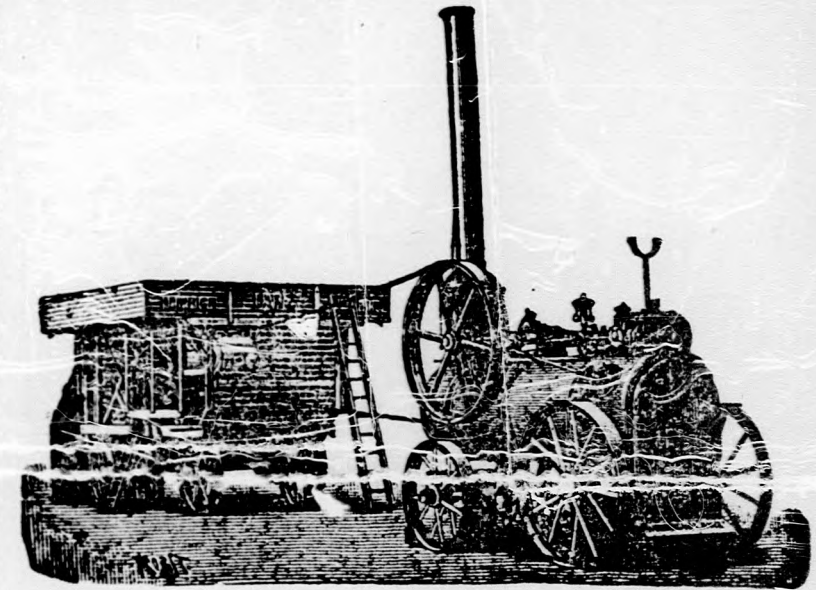
Drössler Károly

cs. és k. szab. gazdasági gépgyár, vas és érezöntöde

Budapest VI. Váci körút 59. sz

Alapított

1865 ban.

Ajánlja saját gyártmányú legkiválóbb kivitelű szabadalmazott gőzcséplőkészleteit, melyek a magyar gazdasági viszonyoknak legcélszerűbben megfelelnek és az összes gazdaságba vágó gépeit.

Kizárólagos képviselőség Magyarország részére:

LANZ HENRIK mannheimi cégtől,

mely elismert legnagyobb és legjelentékenyebb gyár gőzmozdonyok és cséplőgépekben utóbbiak háromszori légtisztításra berendezve.

Ezen készletek minden eddigi versenycsaplásaál az összes versengő belföldi és angol gyártmányokat legmagasabb kitüntetéssel legyőzték. Ezek tehát a világ legjobb gőzcséplőkészletei. 20-6.

Képes árjegyzékkel bérmentve, felvilágosítással készséggel szolgálunk

SZILBER JÁNOS

ajánlja dísan berendezett könyvnyomdáját minden a nyomdai szakba vágó munkálatok elkészítésére úgy mint:

számlák, jegyzékek és tudósító levelek eljegyzési és esketési kártyák, izléses meghívók és tánczrendek, étlapok, városi és községi hivatalos nyomtatványok, árjegyzékek, gyászlapok, táblás kimutatások, mérlegek, időszaki és folyóiratok, művek, szalag-aranyozások, ipari- és kereskedelmi körlevelek, ügyvédi- és irodai nyomtatványok névjegyek, levélpapírok és borítékok cégnyomással falragaszok stb. elkészítésére.

Bármily szín és nagyságban, gyors-, pontos és izléses kivitelben a legjutányosabb árszámítás mellett.

Tisztelettel kérem a nagyérdemű közönséget, hogy a nyomdai szükségleteinek beszerzése végett

BIZALOMMAL ÜZLETEMHEZ FORDULNI KEGYESKEDNÉK.

Ugyanitt a „TISZAVIDÉK”-re előfizetések elfogadtatnak.

Egy jó házból való fiu a könyvnyomdában tanulói fizetéssel felvétetik.